

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ КОМПОНЕНТИ

«Основи економічних теорій»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність І10 Соціальна робота та консультування

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи економічних теорій
Викладач (-і)	к.е.н., доц. Стефінін В.В.
Контактний телефон викладача	+38(067)2992171
E-mail викладача	stefinin.v@gmail.com
Формат Дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 ECTS
Посилання на сайт дистанційного Навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Сьогодні людина перебуває постійно в економічних відносинах з іншими суб'єктами. Економіка входить у життя кожної людини. Вона є фундаментом будь-якого суспільства. Особливо зростає інтерес до основ економічної теорії в умовах ринкової економіки. Навчальна дисципліна належить до циклу дисциплін вільного вибору студентів. Основи економічних теорій — наука, яка закладає основи фаху будь-якого спеціаліста. Вона дозволяє бачити шляхи досягнення найкращих господарських результатів, досягнути досягнення людства в економічному розвитку, розібратись в процесах походження, примноження, розподілу і використання національного багатства, досягнення економічного процвітання — як на власному досвіді, так і в масштабах всього суспільства.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою викладання навчальної дисципліни є формування у молодих спеціалістів сучасне економічне мислення, адекватного специфіці соціально-економічних перетворень, що дасть змогу з нових світоглядних, концептуальних позицій усвідомити існуючі та гіпотетичні суперечності життя й використати їх у господарській практиці. Основними завданнями вивчення дисципліни є допомогти студентам зрозуміти трансформаційні процеси в економіці України, проблеми перехідної економіки; зорієнтуватися у виборі ефективного управлінського рішення; засвоїти первинні навички раціональної економічної поведінки. Результати навчання: знати: - особливості функціонування економічної теорії на сучасному етапі розвитку суспільства; - теоретичні концепції походження економічних явищ і процесів; - етапи розвитку економічної теорії в Україні; вміти: - формувати власну позицію у ставленні до конкретних економічних явищ і процесів; - розвивати власні думки, базуючись на пройденому матеріалі; - дотримуватися вимог українського законодавства при здійсненні економічних операцій на практиці; розрізняти особливості функціонування економічної теорії на різних етапах її функціонування.	

4. Результати навчання (компетентності)				
Компетентності: ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом. ЗК-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми у професійній діяльності СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного). СК-13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.				
Програмні результати навчання: РН-1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв’язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв’язки між соціальними подіями та явищами. РН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми. РН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки. РН-7. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв’язання професійних завдань. РН -22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.				
5. Організація навчання курсу				
Обсяг курсу - 90 год.				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
Лекції		16		
Практичні		14		
самостійна робота		60		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий	
II	II0 Соціальна робота та консультування	третій	Вибірковий	
Тематика курсу				
Тема		лекції	практичне заняття	сам.робота
Тема 1. Парадигма економічної науки.		1	1	2
Тема 2. Основні проблеми економічної організації.		1	1	2
Тема 3 Форми організації		2	2	2
Тема 4. Гроші в ринковій економічній системі.		1	1	2

Тема 5. Власність в економічній системі	2	2	4
Тема 6. Ринок в економічній системі суспільства	2	2	2
Тема 7. Домогосподарство в системі ринкових економічних відносин.	2	2	2
Тема 8. Підприємство і підприємництво в ринковій економічній системі.	1	1	4
Тема 9. Теорія фірми: витрати, доходи та результати діяльності	1	1	2
Тема 10. Особливості підприємництва в аграрному секторі економіки.	1	1	2
Тема 11. Конкуренція і монополія в ринковій системі.	1	1	2
Тема 12. Макроекономіка та система національного рахівництва.	2	2	4
Тема 13. Економічне зростання та циклічні коливання в економіці.	1	1	2
Тема 14. Фінансова та фіскальна системи в ринковій економіці.	1	1	2
Тема 15. Держава в ринковій економічній системі.	1	1	2
Тема 16. Закономірності розвитку світового господарства.	2	2	2
Тема 17. Глобалізація, інтернаціоналізація та загальнонаціональні проблеми людства.	2	2	2
Загалом:	16	14	60
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система	100 бальна 50 протягом семестру 50 на залік		

	Зараховано-“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Зараховано-“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках; Зараховано-“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.
Семінарські заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання.. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
7. Політика курсу	
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».	

Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

8. Рекомендована література

1. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: навч. посіб.: у 2 кн. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / за ред. С. Панчишина, П. Остоверха. – [4-те вид., випр. і доп.] – К. : Знання, 2006. – 723 с.
2. Вступ до економічної теорії . Підручник. Видання третє, доповнене. За ред. З. Ватаманюка. – Львів: ” Новий світ – 2000 ”, 2006. – 6-46 с.
3. Дзюбик С.Д., Ривак О.С. Основи економічної теорії : Навч. посіб. – К.: Знання, 2006.- 14-37 с.
4. Економічна теорія / Під редакцією Предборського В.А. – К.: Кондор, 2007.- 10-37 с.
5. Економічна теорія: навчальний посібник для студентів ВНЗ / М. Д. Романюк, О. І.
6. Ємець, Н. П. Репела, Я. І. Татунчак. – Рек. МОН. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2017. – 592 с.
7. Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Сучасна економіка: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2005. – 4 – 40 с.
8. Макроекономіка та макроекономічна політика. / За ред. А.Ф.Мельник. – К.: Знання. – 2008. – 595с.
9. Мельник Л.Ю., Макаренко П.М. Економічна теорія – політекономічний контекст. – Навчальний посібник. К.: Кондор, 2016. – 524 с.
10. Михасюк Р.І., Мельник А.Ф., Крупка М.І., Залога З.М. Державне регулювання економіки. – К.: Атіка., 2002. – 630с.
11. Поплавської Ж.В. Основи економічної теорії: Навчальний посібник – НУ «ЛП», 2010. – 301 с.
12. Пушкаренко П.І. Економічна теорія. Модульний Курс: підручник - Суми: Університетська книга, 2011.- 384 с.
13. С.В. Мочерний, В.Г. Скотник. Основи економічної теорії: Підручник. -Львів: Новий світ-2000, 2006.- 8-75с.
- 14.

Викладач

Стефінін В.В.